

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ до теми 6

Тема: Особливості дитячого мовлення

План

1. Особливості дитячого мовлення.
2. Ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини.
3. «Проблемні» діти: мовлення, інтелект, знаки.

Студенти повинні знати: особливості дитячого мовлення, періоди розвитку мовленнєвої здатності дитини, основні заперечення Н. Хомського щодо біхевіористської теорії, періоди розвитку мовленнєвої здатності дитини, особливості дитячого мовлення, ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини, проблеми дітей з обмеженими можливостями.

Студенти повинні вміти: визначати та аналізувати особливості дитячого мовлення, характеризувати наукові концепції мовленнєвої здатності дитини; добирати мовний матеріал для розвитку мовлення дитини.

Ключові слова: дитяче мовлення, сензитивний період, етапи розвитку дитячого мовлення (до мовленнєвий: а) гуління, гукання й б) лепет; догматичний; етап засвоєння граматики; ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини.

Питання для самоконтролю та практичні завдання:

Визначте завдання, що вирішують психологи і лінгвісти у ході дослідження дитячого мовлення.

Охарактеризуйте сензитивний період розвитку мовленнєвої здатності дитини.

Дайте характеристику основних ідей концепції Н. Хомського.

У чому полягали основні заперечення Н. Хомського щодо біхевіористської теорії.

Які показники вказують на вроджену закономірність розвитку мовлення.

Визначте етапи розвитку дитячого мовлення до 3-х років, запропоновані О. Леонтєвим.

Охарактеризуйте відмінності між ситуативним та контекстним мовленням. Для якого віку характерні ці типи мовлення? Думку обґрунтуйте.

Які основні ігрові «породження» у мовлення дитини визначаються психолінгвістами?

Яке місце у мовленнєвому розвитку дитини займають процеси римотворення. Доберіть приклади віршів українською та російською мовами, які б ви запропонували дітям 4-6 років (законспектувати).

Придумати речення із перевернутою семантикою.

Охарактеризуйте особливості дитячого мовлення.

За якими напрямками розвивається дитяче мовлення?

Як відбувається процес засвоєння мовлення «проблемними» дітьми?

У чому полягає суть альтернативної комунікації.

Підготуйте повідомлення на тему: «Проблемні» діти: мовлення, інтелект, знаки.

Підготувати й провести психолінгвістичне дослідження ранньої дитячої словотворчості за алгоритмом (дослідження проводиться з дитиною до 3-х років шляхом спостереження або проведення інтерв'ю з батьками дитини).

Складіть словничок мовлення дитини (так званої ранньої дитячої словотворчості. Типу: ляля, моква (морква), па (упав), дя (дядько).

Проаналізуйте: чи відповідає словниковий запас дитини та форма її висловлювань віковій нормі (скористайтеся конспектом лекції або ін. джерелами).

висновок: на якому етапі мовленнєвого розвитку знаходиться дитина. Складіть коротку характеристику цього етапу мовленнєвого розвитку дитини.